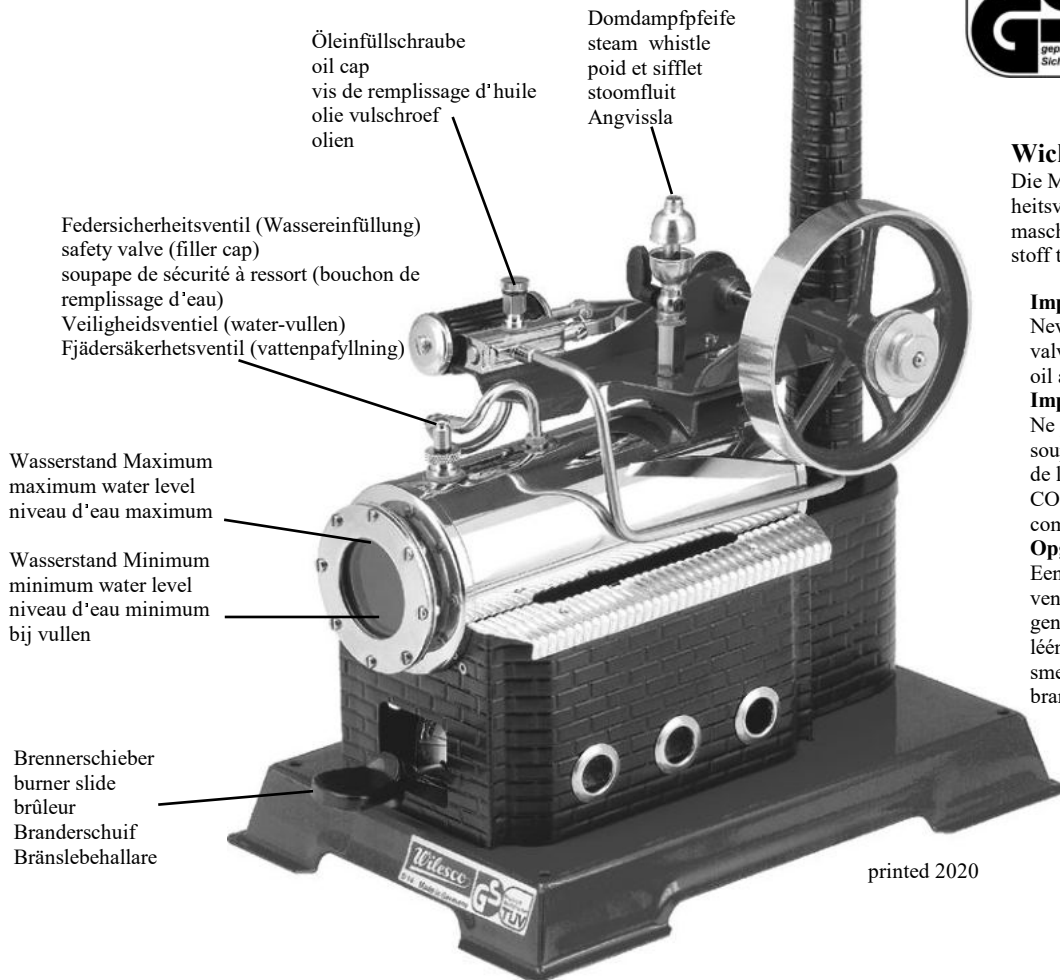

D 14
250 ml

Öleinfüllschraube
oil cap
vis de remplissage d'huile
olie vultschroef
olien

Domdampfpeife
steam whistle
poid et sifflet
stoomfluit
Angvisla

Federsicherheitsventil (Wassereinfüllung)
safety valve (filler cap)
soupape de sécurité à ressort (bouchon de remplissage d'eau)
Veiligheidsventiel (water-vullen)
Fjädersäkerhetsventil (vattenpafyllning)

Wasserstand Maximum
maximum water level
niveau d'eau maximum

Wasserstand Minimum
minimum water level
niveau d'eau minimum
bij vullen

Brennerschieber
burner slide
brûleur
Branderschuij
Bränslebehallare

printed 2020

Wichtig!

Die Maschine niemals ohne Federsicherheitsventil betreiben. Nur WileSCO-Dampfmaschinenöl und WiTabs-Trockenbrennstofftabletten verwenden.

Important!

Never operate the engine without safety valve. Only use WILESCO steam engine oil and WiTabs dry fuel tablets!

Important!

Ne pas faire fonctionner la machine sans soupape de sécurité. Utiliser seulement de l'huile pour machine à vapeur WILESCO. Utiliser seulement des pastilles de combustible sec WiTabs.

Opgelet!

Een stoommachine zonder veiligheidsventiel mag onder geen beding in gebruik genomen worden. De stoommachine alleen met WILESCO stoommachineolie smeren en alleen met WiTabs-droge brandstoftabletten in gebruik nemen.

Viktigt!

Använd aldrig ångmaskinen utan säkerhetsventilen. Använd endast WILESCO olja. Använd enbart WiTabs-torrbränsletabletter.

Achtung!

Vor Inbetriebnahme des Dampfmodells diese Bedienungsanleitung genau lesen und beachten: Wichtige Hinweise und Sicherheitsmaßnahmen zu Ihrer eigenen Sicherheit:

1. Aus Gründen der Sicherheit sollten Kinder die Dampfmaschine nur unter Aufsicht von Erwachsenen in Betrieb nehmen (empfohlenes Alter ab 8 Jahre / nicht geeignet für Kinder unter 36 Monaten). Während des Betriebes der Dampfmaschine und bis zum vollständigen Abkühlen muss das Modell ständig unter Beobachtung stehen.

2. Jede Unregelmäßigkeit beim Betrieb der Dampfmaschine darf nur von einem autorisierten Fachhändler oder von der Firma WILESCO selbst beseitigt werden, sonst erlischt jegliche Gewährleistung.

3. Jede eigenmächtige Veränderung, Reparatur oder Manipulation - abweichend von der Gebrauchsanweisung - führt zum Ausschluss jeglicher Haftung.

4. Die unter Dampfdruck stehenden Teile, wie Dampfkessel, Federsicherheitsventil usw. verlassen unser Werk nur nach einer 100%igen Kontrolle. Das Federsicherheitsventil darf nicht verstellt werden. **Ein Betrieb der Dampfmaschine ohne Federsicherheitsventil ist nicht zulässig.** Das Federsicherheitsventil muss vor jedem Betrieb durch das Zusammendrücken der Feder oder ein kurzes Ziehen an der oberen Ventilstange geprüft werden. Sollten sich Kalkrückstände durch kalkhaltiges Wasser am Federsicherheitsventil festgesetzt haben, so ist das Ventil sofort gegen ein Neues auszutauschen.

5. **Übertemperaturen:** Funktionsbedingt treten am Brennerschieber, Kessel, Kesselgehäuse, Federsicherheitsventil, den Dampfleitungen usw. höhere Temperaturen auf. Vorsicht, nicht berühren! Es besteht Verbrennungsgefahr!

6. **Schutzmaßnahmen:** Während des Betriebes ist dafür Sorge zu tragen, dass Kinder nicht in bewegliche Maschinenteile greifen.

7. Gefahr beim Heizen ohne genügend Wasser im Kessel: Es ist stets darauf zu achten, dass die Dampfmaschine nicht ohne ausreichende Wasserfüllung im Kessel in Betrieb gesetzt wird. Achtung: Beim Nachlegen der WiTabs-Trockenbrennstofftabletten unbedingt das Wasser bis zum Wasserstand-Maximum nachfüllen. **Der Wasserstand muss in dem Schauglas immer mindestens am unteren Rand sichtbar sein,** da sonst die Lötstellen undicht werden und der Kessel somit zerstört wird. Daraus entstehende Reklamationen, Schäden und Folgeschäden können nicht anerkannt werden. Sollten am Kessel oder an den Armaturen Undichtigkeiten auftreten, aus denen Wasser oder Dampf austritt, so ist die Dampfmaschine sofort außer Betrieb zu setzen (Brennerschieber herausnehmen und die Dampfpeife betätigen). Eine notwendige

Reparatur darf nur vom Fachmann oder von der Firma WILESCO ausgeführt werden.

8. Die Dampfmaschine entspricht der Sicherheitsnorm bzw. der gültigen Gesetzesvorschrift. Jeder Dampfkessel wird mit einer Berstdruck-/Wasserdruckprobe von 5 bar geprüft. Der Betriebsdruck beträgt maximal 1,5 bar.

9. **Die Bedienungsanleitung ist unbedingt aufzubewahren.**

10. Es empfiehlt sich, die stationäre Dampfmaschine auf eine rutschhemmende Oberfläche zu stellen oder auf einer beschichteten Spanplatte (ca. 16 mm dick) mit vier Holzschrauben (3,5 x 45 mm) zu befestigen.

Die Größe der Platte richtet sich u.a. nach der Anzahl von Modellen, welche mit der Dampfmaschine angetrieben werden sollen.

Achtung: Dampfmodell nur mit ausreichendem Abstand zu brennbaren Gegenständen, an einem windstillen Platz und nicht auf temperaturempfindlichen Untergründen betreiben.

Bedienungsanleitung

11. Wasser einfüllen bei der 1. Inbetriebnahme bzw. nach Abkühlen des Kessels: Das Federsicherheitsventil herausdrehen und mit Hilfe des Trichters den Kessel bis zum Wasserstand-Maximum (oberer Rand des Wasserstandglases) mit möglichst warmem Wasser füllen. Den Trichter beim Wassereinfüllen leicht anheben, damit hier die Luft aus dem Kessel entweichen kann. Nur kalkarmes oder besser kalkfreies Wasser (z.B. destilliertes Wasser) verwenden. Anschließend das Federsicherheitsventil wieder einschrauben.

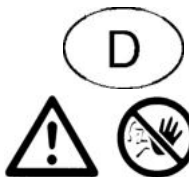
Hinweis: Mit der Dampfpeife kann man sehr einfach durch Betätigen des Hebels einen Überdruck im Kessel regulieren oder vor dem Ölen prüfen, ob noch Dampfdruck vorhanden ist.

12. **Vor dem Ölen den Dampf durch die Domdampfpeife ablassen.** Zum Ölen die Öleinfüllschraube abdrehen und WILESCO-Dampfmaschinenöl (Art.-Nr. Z 83) einfüllen. Hierbei das Schwungrad mehrmals durchdrehen, damit das Öl angesaugt wird. Bei jeder Brennstofffüllung ölen, damit sich der Kolben nicht festsetzen kann (2-3 Tropfen reichen für ca. 10 Minuten Betriebszeit). Sämtliche Lager und Gelenke leicht ölen. Vor jeder Kesselbefüllung ist ebenfalls durch Öffnen der Dampfpeife zu prüfen, dass sich kein Dampfdruck mehr im Kessel befindet.

13. Kondenswasserschale erst bei sichtbarer Dampfentwicklung einschieben, da sich diese sonst wegen der großen Hitze einwirken verformen könnte.

14. WiTabs-Trockenbrennstofftabletten hochkant in den Brennerschieber einlegen (nicht mehr als zwei Stück). Anschließend die Tabletten anzünden. Ausschließlich den original WILESCO-Brennerschieber benutzen. **Vorsicht: Unbedingt die notwendigen Sicherheitsmaßnahmen für den Umgang mit offenem Feuer treffen und beachten.**

Der Brennerschieber ist verstellbar. Mit den seitlich angebrachten Löchern, passend zu der Brennerschieberführung im Kesselhaus, lässt sich die Sauer-

stoffzufuhr und somit die Flammenhöhe regulieren. Um ein Trockenheizen des Kessels zu vermeiden, sollte vor jedem Nachfüllen mit Brennstofftabletten der Wasserstand überprüft und der Kessel mit Wasser neu aufgefüllt werden. Das Verhältnis Brennstofftabletten zum Wasserinhalt im Kessel ist so gewählt, dass der Kessel ohne Nachfüllen von Brennstofftabletten nicht trockenheiß werden kann. **Der Brennerschieber muss ganz eingeschoben sein. Wichtig: Nach Beendigung des Heizens des Brennerschieber, während er noch warm ist, also vor dem Abkühlen/Erkalten aus der Führung herausnehmen.** Sonst kann sich der Schieber durch das Verkleben von Brennrückständen festklemmen. Sollte der Brennerschieber einmal festsitzen, kann man diesen dann durch ein leichtes Verkanten nach links/rechts lösen.

Achtung: Die Befuerung mit Trockenbrennstofftabletten erfordert viel Sauerstoff. **Eine gute Belüftung des Zimmers ist daher notwendig!** Tabletten, die nicht restlos abgebrannt sind, wegen der auftretenden Geruchsbelästigung nicht ausblasen, sondern unbedingt ausbrennen lassen. Falls nicht genügend Wasser im Kessel ist, sollte der Brennerschieber auf eine feuerfesten Unterlage gelegt werden und hier die Brennstofftabletten restlos abgebrannt werden.

15. Das Schwungrad bei sichtbarer Dampfentwicklung von Hand anwerfen, damit das in der Dampfleitung und dem Zylinder befindliche Kondenswasser entweichen kann. Dadurch setzt sich die Dampfmaschine in Betrieb.

16. Die Kondenswasserschale, die sich unter dem Kamin befindet, muss entleert werden, wenn sie ca. 3/4 voll ist.

17. Nach Beendigung des Dampfbetriebes und dem Abkühlen sollte die Dampfmaschine gewartet werden. Noch im Kessel vorhandenes Wasser sollte ausgeschüttet werden. Hierzu das Federsicherheitsventil abschrauben und vor dem Umkippen des Modells alle losen aufgesetzten Teile abnehmen. **Vorsicht bei heißem Wasser!** Im Kessel verbleibendes Wasser kann der Funktion nicht schaden, aber evtl. zu Ablagerungen an dem Schauglas führen. Kalkrückstände am Wasserstandsschauglas oder im Kessel auf **keinem Fall mit Essig oder sonstigen stark ätzenden Mitteln entfernen** (Empfehlung: WileSCO Entkalker Z84). Eine Rußbildung an der Unterseite des Kessels beeinflusst ebenfalls nicht die Funktion und kann mit einer Bürste entfernt werden. Zum Abschluss das Modell trockenputzen.

Garantie:

18. Alle WILESCO-Dampfmodelle durchlaufen eine Endkontrolle. Bei einem evt. Fehler können Sie die Dampfmaschine über Ihren Fachhändler oder direkt an uns einschicken. **Wir bitten um Verständnis, dass bereits angeheizte/gebrauchte Modelle nicht gegen neue ausgetauscht werden können.** Die häufigsten Reklamationen sind undichte Dampfessel. Die Lötnaht wird durch Beheizung ohne ausreichenden Wasserstand zerstört. In solchen Fällen verflüssigt sich das Lötzinn an der Lötnaht tropfenförmig und der Kessel wird undicht. Dies ist ein eindeutiger Beweis, dass der Kessel trockenbeheizt wurde. **Bitte beobachten Sie stets sorgfältig den Wasserstand, da eine Trockenbeheizung jegliche Garantieansprüche ausschließt.**

Umweltschutz wird auch bei uns groß geschrieben. Somit haben Sie die Möglichkeit nach einem langen Dampfmaschinenleben diese und auch die Original-Verpackung an uns zurückzugeben. (Versandkosten werden nicht übernommen.) Alle zurückgesandten Modelle / Verpackungen werden von uns einem fachgerechten Recycling zugeführt.

Dieses Modell ist ausschließlich für die oben beschriebene Funktion bestimmt.

Technische Änderungen behalten wir uns vor.

WILESCO wünscht Ihnen nun viel Spaß mit Ihrer Dampfmaschine und „Vollampf voraus,!“

Attention! Before operating this steam engine model please read and observe thoroughly the operation instructions. Important information and safety precautions for your own safety:

1. For safety reasons, children should run the steam engine only under supervision of adults (recommended age: from 8 years on, not recommended for children under 36 months). During the operation of the steam model until its complete cooling the engine must be under constant observation.

2. Each irregularity during operation has to be repaired by a competent and authorized person or by WILESCO themselves. Otherwise any warranty expires.

3. Any unauthorized change, repair or manipulation to the standard specification will also invalidate the warranty.

4. All parts which are under steam pressure so as boiler, spring loaded safety valve etc. leave our works only after a 100% examination. The spring loaded safety valve must not be manipulated. **The operation of the steam engine without any spring loaded safety valve is not allowed** The function of the spring loaded valve has to be checked before each operation by pressing the spring or by a small pull on the upper valve rod. If lime residues caused by hard water are visible on the spring loaded safety valve, it has to be replaced immediately.

5. **High temperatures:** The principles on which the engine works mean that the burner slide, boiler, boiler house, the spring loaded safety valve, the steam pipes etc. become very hot. Do not touch in order to avoid the risk of burns.

6. **Safety precautions:** During operation, take care that children do not touch any of the moving parts.

7. **Danger if the boiler is heated without enough water!** Always ensure that there is enough water in the boiler of the steam engine. Caution: When refilling WiTabs dry fuel tablets also refill up to the max. level. **The water must always be visible at least at the lower end of the sight glass,** otherwise the joints become leaking and the boiler will be destroyed. Any resulting claim, damage or consequential

damage cannot be accepted. If the boiler or any steam leading part leak, stop the steam model immediately by removing the burner slide. Any necessary repair should be carried out by authorized staff or at the WILESCO company.

8. The steam engine meets all safety standards and actual regulations. Each boiler has been submitted to a bursting pressure and water test of 5 bar. The operating pressure is maximally 1,5 bar.

9. **Imperatively keep the operating instructions with your steam engine.**

10. We advise you to place the stationary steam engine on a non sliding surface or fix it onto a coated chipboard (approx. 16 mm thick) with 4 woodscrews (3,4 x 45 mm).

The size of the board depends on how many models will be run with the steam engine.

Caution: Don't operate the steam model near flammable objects or on temperature-sensitive surfaces. Operation only under windless condition.

Operating instructions

11. Filling with water at the first operation and after cooling of the boiler: Unscrew the spring loaded safety valve and fill the boiler with the funnel up to the water level maximum (upper end of the sight glass), if possible with warm water. Lift the funnel slightly during filling so that the air inside the boiler can escape. Use only deficient in lime water or, even better, water without any lime (e.g. distilled water). Then refit the spring-loaded safety valve.

12. **Let off the steam before you oil.** In order to oil the cylinder, turn off the oil filler screw and fill WILESCO steam oil (item nr. Z 83) while turning the flywheel several times so that the oil is drawn in. Oil again when you refill dry fuel tablets so that the piston does not seize (2-3 drops oil are sufficient for an operating time of abt. 10 minutes). Oil a bit all bearings and linkages. Before refilling the boiler with water, check by opening the steam whistle if no steam pressure is in the boiler.

13. Do not push in the condensation tray until steam is visible, otherwise the tray could become deformed due to the high heat effect.

14. Place two WiTabs dry fuel tablets upright into the burner slide (not more as 2 pcs.) and light them. Use only the original WILESCO burner slide. **Caution: Because of the risk of danger from an open flame, always take the necessary safety precautions.** The burner slide is adjustable. The oxygen supply and the flame height can be adjusted by moving the burner slide in relation to the air holes. Before adding new fuel tablets, always check the water level and refill the boiler with water to ensure that the boiler does not run dry. The ratio of fuel tablets to the amount of water in the boiler is designed so that the boiler cannot run dry without any added fuel tablets. **The fuel slide must be completely pushed in. Important: After the heating process, remove the burner slide from the guide while it is still hot,** otherwise unburnt fuel may cause the slide to stick. If the slide becomes stuck, it can be removed by tilting it slightly to the left or right.

Caution: In order to burn properly, WiTabs dry fuel tablets require a lot of oxygen. **That is the reason why during indoor use the room should be well ventilated.** To prevent unpleasant smells, the fuel tablets should be burnt out - they should not be blown out. If there is not enough water in the boiler, place the burner slide on a metal plate until the tablets have completely burnt out.

15. When the steam generation is visible turn the flywheel by hand to let escape the condensation in the pipes and the cylinder. Thus, the steam engine starts operating.

16. When the condensed water tray under the smoke stack is 3/4 full, it has to be emptied.

17. After the operation of the steam engine and its cooling, the engine should be serviced. Pour out the water left in the boiler. For this, unscrew the spring loaded safety valve and remove all loose parts before turning the Engine upside down. **Be very careful if the water is still hot!** Any water left in the boiler cannot do any harm but might leave deposits on the sight glass. Any lime formation on the sight glass or inside the boiler must not be removed by using vinegar or corrosive agent (advise: WileSCO Decalcifier Z84). The building of soot on the bottom side of the boiler does not influence the function and can be removed with a brush. Finally, dry the model with a clean cloth.

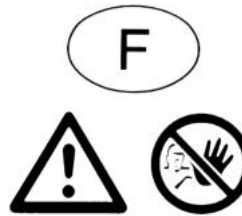
Warranty:

18. All WILESCO steam engines are carefully checked before leaving the factory. However, if a problem arises, you can return the steam engine to a specialized distributor or directly to WILESCO. **We are sure you will understand that models which had already been fired or used cannot be replaced by new ones.** The most frequent claims are leaking boilers. The solder will be destroyed if there is not enough water in the boiler. In this case the solder liquefies drop-shaped and the boiler becomes leaking. This is an obvious proof that the boiler was fired without enough water. **Please watch always carefully the water level, because the heating without enough water excludes any warranty claim.**

This steam engine is exclusively meant for the above described function.

Subject to technical change without prior notice.

WILESCO wishes you a good time with your steam engine and „full steam ahead“!

Attention ! Avant la mise en marche de ce modèle d'une machine à vapeur veuillez lire et respecter ce mode d'emploi soigneusement. Remarques importantes et mesures à observer pour votre sécurité.

1. Pour des raisons de sécurité, les enfants ne doivent pas utiliser la machine à vapeur sans la surveillance d'un adulte (âge conseillé : à partir de 8 ans, non pas recommandé pour enfants en dessous de 36 mois). Au cours de son fonctionnement et jusqu'à son refroidissement complet, la machine

doit être constamment sous surveillance.

2. Tout défaut de fonctionnement de la machine à vapeur doit être réparé par un détaillant agréé ou par la société WILESCO elle-même. Dans le cas contraire, aucune garantie ne pourra être prise en considération.

3. Toute modification de la machine, réparation ou manipulation non prévue dans le mode d'emploi annule la garantie.

4. Toutes les pièces soumises à la pression comme la chaudière, la soupape de sûreté à ressort, etc. sont toutes vérifiées à 100 % avant de quitter notre usine. Ne dérégler en aucun cas la soupape de sûreté à ressort. **Ne pas faire fonctionner la machine à vapeur sans soupape de sûreté à ressort.** Vérifier le bon fonctionnement de la soupape de sécurité avant chaque utilisation de la machine à vapeur en pressant le ressort ou en tirant brièvement la petite barre de la soupape. Si vous constatez des résidus de calcaire au niveau de la soupape de sûreté à cause de l'utilisation d'eau

calcaire, la soupape doit être changée immédiatement.

5. Températures très élevées : de par leur fonction, le brûleur, la chaudière, la chaufferie, la soupape de sûreté, les tuyaux de vapeur, etc. présentent des températures très élevées. Attention : ne pas toucher ! Risque de brûlure.

6. Mesures de protection : pendant le fonctionnement de la machine à vapeur, veillez à ce que les enfants ne touchent pas les pièces en mouvement.

7. Danger lors du chauffage, lorsqu'il n'y a pas assez d'eau dans la chaudière ! Il faut absolument faire attention à ne pas faire fonctionner la machine à vapeur avec un niveau d'eau insuffisant. Attention : rajouter de l'eau lors du rajout de pastilles de combustible sec WiTabs . L'eau doit être toujours visible au moins en bas de la vitre du niveau d'eau. Dans le cas contraire, les soudures ne seront plus étanches et la chaudière sera détruite. Les réclamations concernant ce point ne pourront pas être prises en compte, de même que les dégâts et les dommages en résultant. En cas de fuite d'eau ou de vapeur à la chaudière ou aux tuyaux, arrêter immédiatement la machine à vapeur (retirer le brûleur et actionner le sifflet de vapeur). La réparation ne devra être confiée qu'à un spécialiste agréé ou directement à la Société WILESCO.

8. La machine à vapeur est conforme aux normes de sécurité et aux directives légales en vigueur. Chaque chaudière à vapeur est contrôlée à l'usine avec une pression de 5 bar. La pression de fonctionnement est limitée à 1,5 bar au maximum.

9. Conserver précieusement le mode d'emploi.

10. Il est conseillé de placer la machine à vapeur stationnaire sur une surface antidérapante ou de la fixer sur une plaque revêtue en contreplaqué et d'une épaisseur d'environ 16 mm avec quatre vis à bois (3,5 x 45 mm). La grandeur de la plaque dépend entre autres du nombre de modèles que vous voulez entraîner avec la machine à vapeur.

Ne pas faire tourner la machine à vapeur près des objets inflammables ou sur des surfaces sensibles à la température. Opération uniquement s'il n'y a pas de vent.

Mode d'emploi :

11. Remplir de l'eau au premier fonctionnement ou après refroidissement de la chaudière: Dévissez la soupape de sécurité à ressort et remplissez la chaudière de l'eau chaude à l'aide de l'entonnoir jusqu'au maximum (bord supérieur du verre de niveau d'eau). Soulevez légèrement l'entonnoir lors du remplissage d'eau afin que l'air puisse s'échapper de la chaudière. Utilisez uniquement de l'eau ayant une faible teneur en calcaire ou, ce qui est préférable, de l'eau sans calcaire (par exemple de l'eau distillée). Ensuite revissez la soupape.

Remarque : le sifflet permet de remédier très facilement à une surpression de la chaudière ou de vérifier avant de remettre de l'huile si la chaudière est encore sous pression.

12. **Avant d'huiler le cylindre, laisser la vapeur s'échapper en actionnant le sifflet à vapeur.** Pour huiler le cylindre, dévisser alors la vis de remplissage d'huile et remplir avec de l'huile pour machine à vapeur WILESCO (réf. Z 83). Faire tourner plusieurs fois le volant d'inertie pour que l'huile soit aspirée. Huiler le cylindre lors de chaque remplissage de combustible sec afin de que le piston ne se grippe pas (2 à 3 gouttes d'huile suffisent pour une durée de fonctionnement d'environ 10 minutes). Huiler également tous les paliers et toutes les articulations. Avant chaque remplissage de la chaudière, vérifier en ouvrant le sifflet de vapeur qu'il n'y ait plus de pression vapeur dans la chaudière.

13. N'enfoncez pas le bac de condensation jusqu'à ce que de la vapeur soit visible, sinon le bac pourrait se déformer en raison de l'effet de chaleur élevé.

14. Mettre 2 pastilles combustible sec WiTabs (posé chant) dans le brûleur (ne pas utiliser plus de 2 morceaux). Ensuite, allumer le combustible. Utiliser exclusivement que le brûleur d'origine WILESCO. **Attention : prendre absolument les mesures de sécurité nécessaires pour le maniement du feu et les respecter.** Le brûleur est réglable. Les trous latéraux du brûleur correspondent à ceux de la glissière de la chaudière et permettent de contrôler le débit d'oxygène, et donc la hauteur des flammes. Pour éviter de faire chauffer la chaudière à sec, vérifier le niveau d'eau avant chaque remplissage de combustible et faire le plein d'eau. Le rapport entre la

quantité totale de combustible et la capacité totale en eau de la chaudière est calculé de manière à ce que la chaudière ne puisse pas être chauffée à sec sans remettre de combustible. **Le brûleur doit être enfoncé complètement. Important : lorsque la chauffe du brûleur est terminée, retirer celui-ci pendant qu'il est encore chaud - et donc avant son refroidissement complet.** Dans le cas contraire le brûleur peut rester collé en raison des résidus de combustible. Si le brûleur est bloqué, le retirer en le bougeant de droite à gauche.

Attention : La combustion des pastilles de combustible sec nécessite beaucoup d'oxygène. Il est donc nécessaire d'avoir une bonne ventilation de la pièce. Laisser les morceaux de combustible qui n'ont pas entièrement brûlé se consumer jusqu'au bout. Ne pas essayer de les éteindre en soufflant dessus en raison de la mauvaise odeur qui s'en dégagerait. S'il n'y a plus assez d'eau dans la chaudière, enlever le brûleur et le poser sur une base résistant au feu et laisser le combustible se consumer entièrement.

15. Lorsque de la vapeur se forme, lancer le volant d'inertie à la main afin d'évacuer l'eau de condensation se trouvant dans le tuyau de vapeur et dans le cylindre. La machine à vapeur se met alors en marche.

16. Le réservoir d'eau de condensation situé sous la cheminée doit être vidé lorsqu'il est rempli environ aux 3/4.

17. Après l'utilisation de la machine et après son refroidissement, il est nécessaire de l'entretenir. Vider l'eau restant dans la chaudière en ouvrant la soupape d'écoulement d'eau. Pour cela, enlever la soupape de sécurité à ressort et avant de retourner la machine retirer toutes les pièces amovibles. **Attention à l'eau très chaude !** De l'eau qui resterait dans la chaudière ne peut pas endommager celle-ci mais pourrait provoquer des dépôts sur la vitre de niveau d'eau. **Ne jamais enlever des dépôts de calcaire sur la vitre de niveau d'eau ou dans la chaudière avec du vinaigre ou tout autre produit corrosif.** Nous vous conseillons d'utiliser Détartrant WileSCO Z84. La formation de suie à la partie inférieure de la chaudière n'a aucune influence sur sa fonction et peut être enlevée avec une brosse. Enfin, sécher la machine à vapeur en l'essayant.

Garantie :

18. Toutes les machines à vapeur WILESCO sont soumises à un contrôle final. Si toutefois vous constatez un défaut, vous pouvez rapporter la machine à vapeur à votre détaillant ou nous la retourner directement. **Il n'est pas possible d'échanger des modèles ayant déjà été utilisés ou mis en chauffe contre des neufs et nous vous prions d'en comprendre les raisons.** Les réclamations les plus courantes concernent des chaudières présentant des fuites. La soudure est détruite lors de la chauffe avec un

niveau d'eau insuffisant. Dans ce cas, la soudure se liquéfie et forme des gouttes au niveau de la soudure et la chaudière n'est plus étanche. Ceci est une preuve évidente que la chaudière a été chauffée avec trop peu d'eau. **Veillez donc à toujours bien vérifier le niveau d'eau, car aucune garantie ne peut être prise en compte si la machine a été utilisée avec trop peu d'eau.**

Ce modèle est exclusivement destiné à la fonction mentionnée ci-dessus.

Nous nous réservons le droit d'apporter des modifications techniques.

WILESCO vous souhaite un excellent divertissement "à toute vapeur"

Let op! Wilt u voor het in gebruik nemen van de stoommachine, de handleiding goed doorlezen en de aanwijzingen nauwkeurig opvolgen. Belangrijke aanwijzingen en veiligheidsmaatregelen voor uw eigen veiligheid:

1. Uit veiligheidsoverwegingen mogen kinderen (bij voorkeur vanaf 8 jaar, niet geschikt voor kinderen onder de 36 maanden) de stoommachine alleen onder toezicht van volwassenen in gebruik nemen.

Tijdens het gebruik van de stoommachine en de volledige afkoeling moet het model voortdurend onder toezicht staan.

2. Iedere onregelmatigheid bij het gebruik van de stoommachine mag alleen door een erkende specialzaak of door de WILESCO importeur zelf verholpen worden, anders vervalt iedere garantie.

3. Eigenhandige veranderingen, reparaties en/of manipulatie in afwijking van deze handleiding resulteert in uitsluiting van alle aansprakelijkheid en recht op garantie.

4. De onder stoomdruk staande onderdelen, zoals stoomketel, veiligheidsventiel met veer enz., verlaten onze fabriek alleen na een controle van 100%. Het veiligheidsventiel mag niet vermeld worden. **Het gebruik van de stoommachine zonder veiligheidsventiel is verboden.** Het veiligheidsventiel moet voor ieder gebruik gecontroleerd worden door het in drukken van de veer of even trekken aan de bovenkant van de ventielstang. Indien kalkresten door kalkhoudend water zich afgezet hebben op het veiligheidsventiel, moet het ventiel onmiddellijk vervangen worden.

5. **Hoge temperaturen:** het functioneren van de stoommachine brengt met zich mee, dat bij de branderschuij, ketel, het ketelhuis, veiligheidsventiel, stoomfluit de stoomleidingen enz. hoge temperaturen optreden. Pas op, niet met blote handen aanraken! Er bestaat gevaar voor verbranding!

6. **Voorzorgsmaatregelen:** tijdens het werken met de stoommachine dient u erop te letten dat kinderen niet in bewegende machinedelen kunnen grijpen. En bij het afblazen van de stoom en of het onverwacht opengaan van het veiligheidsventiel kan de hete stoom verbranding veroorzaken houdt kinderen op afstand.

7. Gevaar voor het droogkoken, indien er niet genoeg water in de ketel is! Stook de ketel alleen op als deze goed gevuld is met water, d.w.z. het waterniveau mag niet onder de onderste rand van het peilglas komen. Indien hier niet op gelet wordt, gaat de ketel stuk en zullen lekkages ontstaan bij de soldeermaten. **Let op!** Wanneer u de brandstoflade weer gaat vullen of navullen met de WiTabs droge brandstoftabletten, dient u iedere keer de ketel maximaal met water te vullen, tot aan de bovenrand van het peilglas.

Elke schade en volgschade ontstaan door droogkoken kunnen niet verhaald worden en valt niet onder de garantie. Wanneer door onzorgvuldig gebruik lekken optreden, waaruit water of stoom komt, dient u direct de brandstoflade ofwel de branderschuij uit de stoommachine trekken en met de stoomfluit de druk van de ketel te verlagen. De noodzakelijke reparatie kan alleen door een vakman of door de WileSCO-importeur uitgevoerd worden.

8. De stoommachine voldoet aan de wettelijke veiligheidsnormen. Iedere stoomketel wordt uitvoerig getest, de ketel wordt gevuld met water en afgeperst tot een druk van 5 Bar. Pas als de ketel deze test goed heeft doorstaan, wordt hij gemonteerd in het ketelhuis. De werkdruk gaat tot maximaal 1,5 Bar.

9. Bewaar de handleiding goed zodat u deze later weer kunt raadplegen.

10. Het is aan te raden, de stationaire stoommachine op een stroef oppervlak te plaatsen of bijv. op een spaanplaat met coating (ca. 16 mm dik) te bevestigen met vier houtschroeven (3,5 x 45 mm). De grootte van de plaat is o.a. afhankelijk van het aantal modellen die met de stoommachine aangedreven gaan worden.

Let op! De stoommachine altijd buiten bereik van brandbare stoffen en voorwerpen laten werken, de stoommachine op een windstille plek, en op een hitte bestendig oppervlak in gebruik nemen.

Gebruiksaanwijzing.

11. Het veiligheidsventiel uit de ketel draaien en met behulp van de bijgeleverde trechter de ketel tot 3/4 vullen (dit is de bovenrand van het peilglas). Liefst met warm water, want dit verkort de opwarmtijd. Tijdens het vullen de trechter een klein beetje oplichten, waardoor de lucht uit de ketel kan ontsnappen. Alleen kalkarm water gebruiken; indien dit niet voorhanden is, raden wij u gedistilleerd water aan. Tot slot de veerveiligheid (overdrukventiel) in de ketel Schroeven. Aanwijzing: door de handel van de stoomfluit open te draaien kunt u makkelijk de overdruk in de ketel regelen, of testen of de stoomdruk weg is voor het smeren van de cilinder.

12. **Belangrijk: voor het smeren moet de stoom uit de ketel zijn, dit doet u door de stoom d.m.v. stoomfluit te laten ontsnappen.** Voor de smering van de cilinder draait u het dopje van het smeernippeltje op de cilinder eraf en vult deze met WileSCO Stoommachineolie (art.no: Z83) (Let op normale smeerolie is niet geschikt voor stoommachines) tijdens het smeren het vliegwiél enkele malen ronddraaien zodat de olie in de cilinder aangezogen wordt. Iedere keer als de brandstof bijgevoerd moet worden dient u te smeren zodat de cilinder zich niet kan vastzetten (2a3 druppels olie zijn voldoende voor ca 10 min looptijd.) Alle lagers en bewegende delen dient u ook te smeren.

Aanwijzing: met de stoomfluit kunt u eenvoudig de overdruk in de ketel verminderen om te voorkomen dat tijdens het smeren of bijvullen de stoom uit de machine komt.

13. **Let Op!** U dient het condenswaterbakje voor het condenswater eerst bij zichtbare condens ontwikkeling, in de houder te schuiven. Wanneer u dit te vroeg doet kan het opvang-bakje door te hoge temperatuur vervormen.

14. WiTabs droge brandstoftabletten op de zijkant in de branderschuif plaats (niet meer dan 2 stuks). Daarna de blokjes aansteken. Uitsluitend de originele WILESCO branderschuif gebruiken. **Pas op: Absoluut de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen voor de omgang met open vuur treffen en in acht nemen.** De branderschuif

kan verstoeld worden. Met de aan de zijkant aangebrachte gaten, passend bij de branderschuifgeleiding in het ketelhuis, kan de zuurstoftoevoer en zodoende de vlamhoogte geregeld worden (zie afbeelding). Om droogstoken van de ketel te vermijden, moet iedere keer voordat droge brandstoftabletten bijgevoerd worden, het waterpeil gecontroleerd en de ketel opnieuw met water gevuld worden. De verhouding, droge brandstoftabletten tot de waterinhoud van de gevulde ketel is zodanig gekozen, dat de ketel zonder bijvullen van droge brandstoftabletten niet drooggestookt kan worden. **De branderschuif moet helemaal in de houder geschoven worden!** **Belangrijk: Na beëindiging van het stoken de branderschuif, terwijl deze nog warm is, dus voor het afkoelen, uit de geleiding nemen.** Anders kan de schuif door het vastplakken van verbrandingsresten gaan klemmen. Als de branderschuif toch komt vast te zitten, kan men deze losmaken door licht kantelen naar links/rechts.

Let op: Het stoken met , droge brandstoftabletten vraagt veel zuurstof. **Een goede ventilatie van de kamer is derhalve noodzakelijk!** Blokjes die niet helemaal opgebrand zijn, vanwege de stank, niet uitblazen maar absoluut laten uitbranden. Indien niet voldoende water in de ketel zit, moet de branderschuif op een vuurvaste ondergrond gelegd worden (bijv. een tegel of een vuurvast plaatje) en dan de droge brandstoftabletten helemaal laten opbranden.

15. Bij zichtbare stoomontwikkeling het vliegwieltje paar keer ronddraaien, zodat het condenswater uit de leiding en de cilinder gedrukt kan worden, nu gaat de machine draaien en kunt u ook de modellen aandrijven.

16. Wanneer het lekbakje onder de schoorsteen voor ¾ gevuld is met condenswater moet dit geleegd worden.

17. Na beëindiging van het stookbedrijf en het afkoelen, moet de machine onderhouden worden. Het water wat nog in de ketel zit kunt u laten weglopen door de veerveiligheid en alle andere loszittende delen eraf te halen, door de stoommachine op zijn kop te houden kunt u het water eruit te laten lopen, wanneer dit wat moeilijk gaat u even schudden. **Pas op met , 'heet' water.** Het water wat nog achterblijft in de ketel kan geen kwaad. **Kalkaanslag op het peilglas en de binnenkant van de ketel mag in geen geval verwijderd worden met etsend oplosmiddel.** (Aanbeveling: WileSCO Ontkalker Z84). De roetaanslag aan de onderkant van de ketel is niet schadelijk en kan met een borstel verwijderd worden. Als laatste nog even de machine goed droogpoetsen.

Garantie:

18. Tot besluit nog enige opmerkingen betreffende de garantie. Alle WILESCO-Stoommachines zijn zorgvuldig gecontroleerd. Indien er toch nog enige gebreken optreden, dan zullen wij behulpzaam zijn bij eventuele reparatie. U kunt de stoommachine rechtstreeks aan de dealer of importeur zenden. Reeds gestookte en/of gebruikte modellen kunnen niet omgeruild worden voor nieuwe modellen.

Een veel voorkomende klacht is helaas de lekkende stoomketel die veroorzaakt wordt door het stoken met te weinig water in de ketel. Het zogenaamde „droogstoken“ waardoor de soldeer-verbinding van de ketel gaat vloeien in druppelvormig wordt. Dit is het bewijs dat de ketel drooggestookt is, waarop onder geen beding garantie gegeven kan worden. **Nogmaals: wilt u ten alle tijde het waterpeil in de ketel in de gaten houden.**

Dit model mag uitsluitend voor bovenstaand omschreven doeleinden gebruik worden.

Wij houden het recht voor technische veranderingen door te voeren.

Dank voor uw aandacht, wij wensen u veel plezier met deze mooie stoommachine.

En nu .....aan de slag!:

Obs!
Läs ångmaskinens anvisningar noggrant och notera:
Innan du använder ångmaskinen, läs och följ bruksanvisningen noga. Viktiga anvisningar och säkerhetsåtgärder för din egen säkerhet:

1. Av säkerhetsskäl bör barn endast använda maskinen under uppsikt av vuxna (rekommenderad ålder från 8 år/ ej lämplig för barn under 36 månader). Ångmaskinen måste iaktas under drift och tills den har svalnat helt.

2. Eventuella driftstörningar får endast åtgärdas av auktoriserad fackman eller av WILESCO – i annat fall upphör garantin att gälla.

3. Vid förändringar, reparationer och manipulationer som utförs på egen hand och avviker från bruksanvisningen leder till att all garanti upphör att gälla.

4. Delar som står under ångtryck, t.ex. ångpanna och fjädersäkerhetsventil, har genomgått en 100-procentig kontroll före leverans. **Fjädersäkerhetsventilens inställning får inte ändras.** Ångmaskinen får inte användas utan fjädersäkerhetsventil. Fjädersäkerhetsventilen måste kontrolleras före varje användning (genom att trycka ihop fjädern eller genom att dra kort i den övre ventiltången). Om kalkrester från kalkhaltigt vatten har avlagrats på fjädersäkerhetsventilen, måste denna genast bytas ut.

5. **För hög temperatur:** När maskinen är igång blir bränslelådan, pannan, pannhuset, fjädersäkerhetsventilen, ångledningarna osv. heta. Berör ej dessa! Risk för brännskada!

6. **Skyddsåtgärder:** Se under drift till att barn inte berör rörliga maskindelar.

7. Uppvärmning är farligt om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan. Kontrollera alltid att det finns tillräckligt med vatten innan du startar ångmaskinen. Obs: När man använder WiTabs torrbränsletabletter måste det finnas maximal mängd vatten i pannan. **Vattennivån måste alltid vara synlig upp till minst den nedre kanten av glaset, annars försvagas lödställets tätning och pannan går**

sönder. Reklamation, skada och följskada som uppstår pga. detta beaktas ej. Vid läckor i ångpannan eller vid armaturerna som leder till att vatten eller ånga träder ut, måste ångmaskinen genast stängas av (ta ur brännarsliden och använd ångvisslan). Nödvändiga reparationer får endast utföras av auktoriserad fackpersonal eller WILESCO.

8. Ångmaskinen uppfyller kraven i gällande säkerhetsstandard resp. föreskrift. Varje ångpanna kontrolleras med ett vattentryck på 5 bar. Arbetstrycket uppgår till max 1,5 bar.

9. Kasta ej bort bruksanvisningen, utan förvara den på lämplig plats.

10. Det är lämpligt att ställa den stationära ångmaskinen på en halkfri yta eller att skruva fast den på en ca 16 mm tjock ytbehandlad spånplatta med fyra träskruvar (3,5 x 45 mm). Plattans storlek är beroende av hur många modeller som skall drivas med ångmaskinen.

Observera: Ångmaskinen måste ha tillräckligt avstånd från brännbara föremål och får inte stå på temperaturkänsliga underlag.

Bruksanvisning

11. Skruva ur fjädersäkerhetsventilen och fyll med hjälp av tratten ångpannan till 3/4 (kontrollfönstrets övre kant) med så varmt vatten som möjligt. Lyft tratten något, så att luften kan avvika ur pannan. Använd endast kalkfritt, eller allra helst kalkfritt, vatten (t.ex. destillerat vatten). Skruva därefter fast säkerhetsventilen igen.

Tips! Med spaken på ångvisslan kan du enkelt reglera ett övertryck i ångpannan eller kontrollera före smörjning om det finns något ångtryck kvar.

12. **Släpp ut ångan med hjälp av ångvisslan innan du påbörjar smörjning.** För smörjning av maskinen, skruva loss oljepåfyllningsskruven och fyll på med WILESCO-ångmaskinsolja (art.nr Z 83). Vrid härvid runt svånghjulet flera varv, så att oljan tas upp. Olja in maskinen vid varje bränslepåfyllning, så att kolven inte kan fastna (2–3 droppar räcker till ca 10 minuters drift). Smörj alla lager och länkar lätt. Innan pannan fylls på skall man också kontrollera att det inte är något ångtryck kvar i ångpannan, genom att öppna ångvisslan flera gånger.

13. **OBSERVERA:** Skjut inte in kondensbrickan förrän ånga syns. Annars kan brickan deformeras av den höga värmen.

14. Sätt WiTabs torrbränsletabletter på kanten av brännarens slid (högst 2 bitar). Tänd därefter tabletterna. Använd endast originalbränslelådan från WILESCO. **OBS! Vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder för hantering med öppen eld!** Bränslelådan är inställbar. Via hälen på sidan, som är anpassad till bränslelådans styrning i pannhuset, kan syretillförseln, och därmed även lågans höjd, regleras. För att undvika torrappvärmning av pannan skall vattennivån

kontrolleras och vatten fyllas på före påfyllning med bränsletabletter. Förhållandet mellan bränsletabletter och vattenmängden i ångpannan har valts så att pannan inte kan torrvarmas utan ny påfyllning av bränsletabletter. Bränslelådan måste skjutas in helt. **Viktigt: När uppvärmningen är färdig skall bränslelådan dras ut medan den fortfarande är varm – alltså innan den har svalnat.** I annat fall kan lådan fastna genom att bränslerester klibbar fast. Om bränslelådan någon gång skulle fastna är det lätt att lossa den genom att föra den fram och tillbaka i sidled (höger/vänster).

OBS! Eldning med torrbränsletabletter kräver mycket syre. Därför är det nödvändigt att rummet har god ventilation. Tabletter som inte är helt förbrukade avger en viss lukt och skall ej blåsas ut utan förbrännas helt. Om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan, skall bränslelådan ställas på ett eldfast underlag och bränsletabletterna förbrännas.

15. Sätt igång svånghjulet för hand när du ser att ånga bildas, så att kondensvattnet i ångledningen och cylindern kommer ut. Nu sätts ångmaskinen i drift.

16. Kondensvattenskålen, som sitter under kaminen, måste tömmas när den är full till 3/4.

17. När ångmaskinen har tagits ur drift och svalnat skall den underhållas. Vatten som fortfarande finns kvar i pannan skall tömmas ur. Skruva av fjädersäkerhetsventilen och ta bort alla lösa delar innan maskinen tippas över. **Se upp för hett vatten!** Vatten som är kvar i pannan kan inte skada funktionen, men ev. leda till avlagringar på kontrollfönstret. **Avlägsna aldrig kalkrester på kontrollfönstret eller i pannan med ättika eller andra starkt frätande medel.** (Rekommendation: WileSCO avkalkare Z84) Sotbildning på undersidan av pannan påverkar heller inte funktionen och kan avlägsnas med en borste. Torcka slutligen maskinen torr.

Garanti:

18. Alla WILESCO ångmaskiner genomgår en slutkontroll. Vid ev. fel kan maskinen skickas till oss direkt eller via en fackman. Vi ber om förståelse för att begagnade modeller inte kan bytas ut mot nya. De vanligaste reklamationerna är otäta ångpannor. Lödtråden förstörs vid uppvärmning med för låg vattennivå. I sådana fall smälter lödtentet i lödtråden och pannan blir otät. **Detta är ett entydigt bevis på att pannan har torrappvärmats. Var noga med att ha en tillräcklig vattennivå, eftersom garantin inte gäller vid torrappvärmning.**

Det här tillbehöret är endast avsett att användas enligt den ovan beskrivna funktionen.

Vi förbehåller oss rätten att utföra tekniska ändringar.

WILESCO önskar Dig mycket nöje med Din ångmaskin!